

Zaměřeno na Království

Roč. 28 č. 6

Anthony Buzzard, editor

Březen, 2026

Online teologická konference
27.–29. března 2026
viz theologicalconference.org

Kdy přijde konec: Znamení, která před ním musíte spatřit! **podle Ježíše a Pavla**

Alane Rozelle, Michigan

V posledních letech mě stále více znepokojují klamné představy o Ježíšově návratu, které jsou způsobeny všudypřítomností falešných proroků na internetu, která vedou naivní křesťany na scestí. Mám drahého, věrného přítele, který mi často posílá odkazy na tyto klamné vize o konci světa a „slova od Pána“. Trápí mě, a mělo by to trápit i vás, že tato falešná proroků mají málo společného s pravdou v Písmu, přesto jim dobří, bohabojní lidé věří.

Jak Ježíš, tak Pavel velmi jasně vysvětlili, jak a kdy nastane Ježíšův druhý příchod (jeho prvním příchodem bylo ovšem jeho narození). Podívejme se na jejich moudrá slova a na to, co se z nich můžeme naučit. Každou pasáž rozdělím na několik bodů.

Ježíš: Matouš 24

Matouš 24 zaznamenává Ježíšovo učení na toto téma v odpovědi na otázku jeho učedníků. Verš 3 otevírá tento příběh:

„Když Ježíš seděl na Olivové hoře, přišli k němu učedníci soukromě a zeptali se ho: ‚Vysvětli nám, prosím, kdy se tyto věci [zničení chrámu] stanou a jaké bude znamení tvého příchodu a konce věku?‘“¹

1. Znění otázky učedníků nám ukazuje, že věřili, že tyto dvě události – druhý příchod a „konec věku“ – jsou synchronní, nebo přinejmenším časově velmi blízké. Rok 70 n. l. rozhodně nebyl rokem Ježíšova návratu, stejně jako rok 1914 ani žádný jiný rok, který byl do-

sud předpovězen, protože i kdybychom připustili, že Ježíš se v některý z těchto dnů neviditelně vrátil, konec věku nenastal. (Poznámka: „konec věku“ se vztahuje na konec tohoto „současného zlého věku“, celého období od pádu, ve kterém lidstvo žije.)

2. Řecké slovo pro příchod Ježíše (podruhé) je *parousia*. Odkazuje na velkolepý a viditelný příchod Mesiáše, rozhodně ne na neviditelný příchod, který již nastal, ani na neviditelný příchod v budoucnosti. Zjevení 1:7 říká: „Každé oko ho uvidí.“ Nebude tedy žádné tajné vytržení církve, zatímco lidé budou spát. Nebude to ani Ježíšův návrat, který je oddělený staletími nebo tisíciletími od konce věku. Jak již bylo řečeno, učedníci očekávali, že Ježíšův návrat nastane současně s koncem.

3. Další verše odkazující na Ježíšův druhý příchod v Matoušovi: 13:39, 40, 49; 24:3; 28:20.

Matouš 24:4-13

Ježíš odpověděl na otázku učedníků v následující části, Matouš 24:4-13:

Ježíš odpověděl: „Dávejte pozor, aby vás nikdo nesvedl. Mnozí přijdou a budou tvrdit, že mluví mým jménem, a budou říkat: ‚Já jsem Mesiáš‘, a svedou mnoho lidí. Uslyšíte o válkách... Národy povstanou proti národům... Na různých místech budou hladomory a zemětřesení, ale to vše je jen začátek porodních bolestí. Pak vás budou zatýkat, pronásledovat a zabíjet... Přijde mnoho falešných proroků a oklamou mnoho lidí... ale kdo vytrvá až do konce, ten bude spasen.“

1. Jak by mohli „vytrvat až do konce“, když byli vytrženi do nebe a unikli tak soužení?

2. Všechny tyto věci jsou jen začátek! Trvají už 2000 let! Lidé v každém tisíciletí si mysleli, že žijí v posledních dnech: křížové výpravy, velké morové epidemie, dvě světové války atd. Dokonce i samotní učedníci si mysleli, že Ježíš

¹ Překlad použitý v tomto článku je *The One God, the Father, One Man Messiah Translation* (OGF):

onegodtranslation.com

brzy (právě v tu chvíli) založí své království.

3. Ježíš již dávno varoval před falešnými proroky, kteří oklamou mnoho lidí. Ne všichni proroci jsou skutečnými proroky poslanými Bohem, bez ohledu na to, co tvrdí. Máme věřit Ježíši, nebo moderním prorokům, kteří propagují své podcasty a knihy na internetu?

Matouš 24:14-20

Jak tedy můžeme vědět, kdy skutečně nastanou poslední dny? Ty poslední dny, které skutečně signalizují konec tohoto zlého věku? Skutečné poslední roky před Ježíšovým návratem, kdy zde na zemi nastolí své království? Ježíš nám opět dává odpověď ve svém projevu zaznamenaném v Matoušovi 24:14-20:

„Toto evangelium o království bude hlášáno po celém světě jako svědectví všem národům, a pak přijde konec. Až tedy uvidíte na svatém místě stát ‚ohavnost zpusťování‘, kterou předpověděl prorok Daniel... utíkejte... jak strašné to bude... Modlete se, abyste nemuseli utíkat v zimě nebo v den sabatu.“

1. Nejprve tedy musí být evangelium Božího království kázáno po celém světě. Nyní jsme tomuto cíli blíže než kdykoli předtím v historii. Pokroky v technologii jsou pro evangelizaci velkým požehnáním.

2. Za druhé, ohavnost zpusťování musí být postavena „na svatém místě“, tedy v chrámu v Jeruzalémě. Proto musí být nejprve tento chrám znovu postaven. Pokud prorocství, které posloucháte, uvádí datum před existencí znovu postaveného chrámu v Jeruzalémě, nemůže být pravdivé.

3. Pokud prorok/prorocství, které posloucháte, nezmiňuje zřízení ohavnosti zpusťování na „svatém místě“ (tj. v obnoveném chrámu v Jeruzalémě), pak je tento prorok nebo prorocství falešný! Není v souladu s Ježíšem. Ježíš cituje z Daniela 9:27, 11:31, 12:11. Ohavnost zpusťování je člověk, „který stojí tam, kde by **on** stát neměl“ (Marek 13:14).

4. Opět, proč byste měli být varováni, abyste se modlili za útěk ne v zimě, pokud jste již byli uneseni do nebe? Zvídavé myslí to chtějí vědět!

Matouš 24:21-27

Ježíš měl další silná varování ohledně fa-

lešných proroků a konce tohoto zlého věku:

„Neboť tehdy nastane veliké soužení, jaké nebylo nikdy předtím a jaké už nikdy nebude... Kdyby ty dny nebyly zkráceny, nikdo by nebyl zachráněn... Přijdou falešní mesiášové a falešní proroci a budou konat úžasné znamení a zázraky, aby svedli i vyvolené, pokud to bude možné[!] Hle, řekl jsem vám to předem, než se to stane. Takže pokud vám řeknou... ‚Hle, je skrytý‘, nevěřte tomu. Neboť příchod Syna člověka bude jako jasné výboje blesků.“

1. Opakuji: proč by bylo nutné zkrátit čas kvůli věřícím, pokud již byli zachráněni v nebi?

2. Ježíš jasně říká, že nemáme věřit v tajné nebo neviditelné druhé příchod! Ve skutečnosti důrazně prohlašuje, že jeho příchod bude jasný jako světlo blesku!

Matouš 24:29-31

Tedy je to opravdu jasné a srozumitelné! „Ale hned po [Kdy? Ne o několik let později, ne o několik tisíc let později, hned!] soužení těch dnů se zatmí slunce... Pak se na nebi objeví znamení [viditelné] Syna člověka... Uvidí Syna člověka přicházet na nebeských oblacích s mocí a zářivou majestátností. S troubením polnice pošle své anděly, aby shromáždili jeho vyvolené.“

1. Ježíšův příchod bude viditelný. Stane se tak bezprostředně poté, co bude nastolena ohavnost zpusťování a nastane velké soužení, a pak přijde! Bude to viditelné, hlasité a otřese to celou zemí! Budou ho doprovázet andělé.

Pavel: 2. list Tesalonickým 2

Nyní přejděte k druhému Pavlovu listu Tesalonickým, abyste viděli, jak souhlasil s Ježíšovými slovy:

„V souvislosti s příchodem našeho pána Ježíše Mesiáše a naším shromážděním k němu vás prosíme, bratři a sestry: Nenechte se rychle vyvést z míry ani znepokojit žádným „duchovním“ výrokem, žádnou zprávou nebo dopisem, který předstírá, že pochází od nás, a který naznačuje, že Pánův den je bezprostředně blízko nebo již nastal. Nenechte se nikým oklamat žádným způsobem, protože než ten den přijde, musí nejprve nastat velká vzpoura a musí se objevit bezbožný člověk, ten, který

je určen k záhubě. Vyvýší se nad všechno, co se nazývá Bůh, a nade vše, co lidé uctívají. Nakonec se dokonce usadí v Božím chrámu a bude se vydávat za Boha“ (2 Tes 2:1–4).

1. Máme zde jasné potvrzení Ježíšových slov k jeho učedníkům. Události mají svůj řád. Lidé dnes nemohou mít jen sen nebo vizi nebo slyšet něco, co není v souladu s Písmem, a myslet si, že jejich sen nebo vize nahrazují Ježíšova a Pavlova slova! Ježíš a Pavel nás opakovaně varovali, abychom se nenechali oklamat! Nenechte se svést na scestí!

2. Nejprve musí dojít k „velké vzpouře“. Jak řekl Ježíš, války, nemoci a všechny možné věci se budou zhoršovat, protože stále více lidí se odvrací od Boha a Jeho pravdy. Ale to je jen začátek!

3. Za druhé, aby mohla nastat třetí událost, musí být znovu postaven chrám v Jeruzalémě.

4. Za třetí, Antikrist/Ohavnost zpustošení se musí sám postavit (nebo být postaven) na svatém místě v jeruzalémském chrámu. To samozřejmě znamená, že chrám musí být předtím znovu postaven! To se zatím nestalo.

5. Za čtvrté, bude existovat období 7 let (podle Daniela 9:27 a Zjevení 12:6, 13:5) smlouvy mezi „Antikristem“ a Izraelem. Poslední 3 ½ roku tohoto sedmiletého období, označovaného jako Velké soužení, budou muset všichni živí lidé, věřící i nevěřící, je podstoupit, pokud nenajdou dobrý úkryt.

Nakonec, až po tom všem, teprve tehdy se na obzoru objeví Ježíš. Zničí toho zlého/bez zákonného/Antikrista, o kterém mluví jak Ježíš, tak Pavel. Jsme o tom ujištěni ve verších 8-9 téže druhé kapitoly 2. listu Tesalonickým:

„Tehdy se zjeví ten bezzákonný, kterého pán Ježíš zničí dechem svých úst a zahubí jasně svého příchodu. Ten bezzákonný bude inscenovat svůj vlastní 'příchod' mocí Satana, aby mu pomohl. Bude to doprovázeno všemi druhy zázraků, znamení a úžasných, ale klamných projevů Satanovy moci.“

1. Čtěte pozorně Pavlova slova: Antikrist se prohlásí „za boha/Boha“ v chrámu v Jeruzalémě (verš 4). Ne v USA ani nikde jinde.

2. Antikrist a veškerá jeho moc budou zcela a úplně zničeni (verš 8). To bude velký důvod k oslavě.

1 Tesalonickým 4

Nyní přichází další skvělá zpráva a důvod k radosti! Ve svém prvním dopise Tesalonickým Pavel povzbuzoval věřící následujícími slovy:

„Nechceme, bratři a sestry, abyste byli v nevědomosti o těch, kteří usnuli [ve smrti], abyste netruchlili jako ostatní, kteří nemají naději. Neboť věříme, že Ježíš zemřel a znovu vstal, jsme si také jisti, že Bůh [vzkřísí spící věřící, stejně jako vzkřísil Lazara]... Neboť vám to říkáme slovem pána: My, kteří žijeme a zůstáváme [na zemi] až do příchodu pána, nepředstihneme ty, kteří usnuli [ve smrti]. Neboť sám pán sestoupí z nebe s velitelským pokřikem, doprovázen hlasem archanděla a Boží trubkou, a mrtví v Mesiáši vstanou jako první. Potom my, kteří jsme ještě naživu a zůstáváme [na zemi, bez vytržení do nebe], budeme spolu s nimi uchvázeni v oblacích, abychom se setkali s pánem ve vzduchu [a poté doprovázeli/eskortovali Ježíše na jeho cestě dolů na zem]. Takto budeme s pánem vždy [zde na zemi – nakonec na očištěné, obnovené, dokonalé zemi]“ (1 Tes. 4:13-17).

1. Den vzkříšení se blíží! Nevíme kdy. Ale můžeme věřit Ježíšovu slibu. Mrtví budou vzkříšeni. Budou přivedeni zpět k životu. Nesešoupí jako duchové z nebe, kde desítky či stovky let tančili s anděly. Vzkříšení věřících bude jejich prvním nádechem zpět do života; jejich prvním pohledem na Ježíše; jejich prvním krokem na pevnou zem od jejich smrti. Bude to naše první příležitost vidět se po „všech těch letech“ – ať už jsme spali v prachu země, nebo jsme stále naživu, když Ježíš přijde. Jaký to bude den!

1 Korintským 15

Ale počkejte! To není vše! Pavel poskytl další informace o Ježíšově návratu, konci věku a vzkříšení v tomto úryvku z 1. Korintánům 15:19-26:

„Kdybychom v Mesiáši doufali jen pro tento život, byli bychom nejubožejší ze všech lidí! Ale nyní byl Mesiáš vzkříšen z mrtvých jako prv-

ní z těch, kteří usnuli ve smrti. Neboť jako smrt přišla skrze člověka [Adama], tak i vzkříšení mrtvých přišlo skrze člověka [Ježíše]. Neboť jako v Adamovi všichni umírají, tak v Mesiáši budou všichni oživeni. Ale každý ve svém pořadí: nejprve Mesiáš, pak ti, kteří patří Mesiáši při jeho příchodu. Později přijde konec, kdy předá království Bohu, který je Otcem, poté, co zruší veškerou vládu, autoritu a moc... Posledním nepřítelem, který bude zničen, je smrt.“

1. Boží plány mají vždy určitý řád. Velký plán, o kterém se zde hovoří, spočívá v tom, že Ježíš byl prvním člověkem, který zemřel a byl vzkříšen k věčnému životu.

2. Potom budou všichni ostatní věřící při jeho druhém příchodu znovu oživeni a bude jim dána nesmrtelnost. „Budou“ je budoucí čas. Oni ještě nejsou naživu v nebi. V současné době spí v prachu země (Dan. 12:2) a čekají na své vzkříšení, které se uskuteční v budoucnosti při viditelném návratu Mesiáše Ježíše na zem.

3. Ježíšův návrat na tuto zemi zahájí jeho tisícileté království přímo zde na zemi, zatímco chaos po soužení bude pod kontrolou.

4. Po uplynutí tohoto období 1000 let (toto číslo se nachází ve Zjevení 20), poté, co zničí všechny zlé síly, Mesiáš Ježíš předá království své-mu Otci a sám se pak podřídí svému Otci, našemu Bohu, Jahvovi.

5. Posledním nepřítelem, který bude zničen, bude smrt. Poté se mír, radost, zdraví atd. stanou navždy normou. A Bůh (Jahve) bude přebývat s námi (viz Zjevení 21-22).

Doufám a modlím se, aby tento podrobný přehled, podložený verši z Ježíšových úst a Pavlova pera, přinesl světlo a porozumění všem, kdo jej čtou. Doufám, že otázky budou zodpovězeny, po-chybnosti rozptýleny a že již nebudete sváděni takzvanými proroky, kteří učí něco jiného nebo předpovídají Ježíšův návrat na základě současných světových událostí, které nejsou v souladu s Písmem. *Selah*

Eden: Pouto mezi vírou a správčovstvím

Barbara Buzzard

Často se ozývá obvinění, že křesťané se nestarají o tuto zemi. „Řeknu to na rovinu: péče o životní prostředí není něco, co by bylo v mnoha církevních kruzích věřícími v Bibli s nadšením přijímáno. Není to populární téma.“² Péče a zájem o životní prostředí jsou obecně považovány za součást liberální agendy. Konkrétní obvinění, které je často vznášeno proti křesťanům, zní: „Prostě jim to je jedno.“ A protože většina křesťanů věří, že opustí tuto zemi a stráví věčnost v nebi, dává smysl, že jejich pohled na to, že ji rádi opustí, formuje jejich postoj k ní. Je to téměř přístup „k čertu se zemí“.

Ale my, kteří pevně věříme, že nám Bůh slíbil tuto zemi – tuto půdu –, nemůžeme být vinni stejným pohrdavým přístupem. Nebo snad ano? Podívejme se na to.

Toto není článek o zahradničení, i když jsem neochvějným milovníkem Božího úžasného stvoření. (To bych vám neudělala!) Je to však pohled na to, jak víra ovlivňuje nebo neovlivňuje naši péči o životní prostředí. Úžasná kniha Michaela Abbaté *Gardening Eden: How Creation Care Will Change Your Faith, Your Life, and Our World* (Zahradničení v ráji: Jak péče o stvoření změní vaši víru, váš život a náš svět) spojuje fyzické a duchovní a zpochybňuje velkou propast, o které si myslíme, že existuje. „Lidé víry jsou málokdy uznáváni za to, že jdou příkladem v prosazování umírněnosti, ochrany nebo obnovy životního prostředí. Mnoho nevěřících přátel a kolegů mi to oprávněně vytýká a ptá se: ‚Proč se křesťané více nezapojují do otázek životního prostředí?‘“³

Nejsem žádná „objímačka stromů“. Jsem radikál, který hledá Pravdu, ale nemám žádné politické cíle. Jelikož veškerá Pravda je Boží Pravdou a jelikož naši předkové pocházeli z Edenu a my jsme předurčeni k návratu do Edenu, pojďme se na to podívat. Nemáme snad povinnost pečovat o Zemi? Není to snad po-

² Randy Alcorn, *Heaven*, Foreword

³ Michael Abbaté, *Gardening Eden*, 2009, p. 19

svátný úkol? Víme, že Bůh se radoval ze všeho, co stvořil.⁴ A proto můžeme usoudit, že by to chtěl zachovat.

Zachování této země, a nikoli její ničení, je základním bodem našeho poslání.⁵ Je to pouze refrén, který říká „stát na svatě zemi“, nebo by to měl být postoj spojený s naší identitou jako Božích dětí? Naše identita je jistě spojena se záměrem našeho Stvořitele, najít lidi poslušné Jeho evangeliu o Království a neuvěřitelně je požehnat.

„Nebe tak, jak ho popisuje Písmo – jasná, živá a fyzická Nová země.“⁶

„Pravdou je, že v našich seminářích, církvích a rodinách jsme věnovali překvapivě málo pozornosti místu, kde budeme žít navždy s Kristem a jeho lidem – Nové zemi.“⁷

„Aha, chápu,“ řekl přítel. „Bude to ráj na zemi.“

Něco tady není v pořádku

„Je to velká ironie... Sekulární humanismus nenabízí vyšší zdůvodnění svých přesvědčení a věřící lidé neuznávají morální povinnost chránit planetu. Zdá se, že zde je něco dost v nepořádku.“⁸

„Křesťanský pohled na svět zastává názor, že lidé mají ve vesmíru zvláštní, bezkonkurenční význam. Z tohoto pohledu je důležité, zda lidé zmizí ze Země, a bylo by pro nás velkou tragédií, kdybychom se zničili tím, že zničíme náš svět.“⁹

Odvážíme se ignorovat Boží věčnou „smlouvu mezi Mnou a zemí“?¹⁰ Odvážíme se ignorovat péči o stvoření?

Lidé víry tvrdí, že znají Umělce, ale postrádají jakékoli výčitky svědomí, pokud jde o ochranu uměleckého díla. Proč Boží následovníci nebrání toto mistrovské dílo před degradací?¹¹

Kořen problému?

Co by nám bránilo pečovat o náš svět tak, jak by to od nás očekával a byl s tím spokojen jeho Stvořitel? První překážkou by byla představa, že opustíte zemi tím, že odejdete do nebe, a proto by země neměla žádný význam. Druhou překážkou by podle mého názoru byla mylná, ale poněkud populární představa, že „všechno bude spáleno“. Nebo, abychom to řekli lidově: „Všechno shoří, zlato!“, nebo „planeta bude stejně zničena“. Odkud se vzala tato myšlenka? Některé překlady 2. Petrova 3:10 jsou zavádějící: „Země a její díla budou spálena.“ Podívejme se na tento verš, který popisuje Pánův den. ESV a další překlady uvádějí „země a vše, co je na ní, bude **odhaleno**“. Poznámka: „odhaleno“, nikoli „spáleno“. NET uvádí: „Země a každý skutek, který na ní byl vykonán, bude **odhalen**“ (NRSV a další: „zveřejněn“). Žalm 18:15b je podobný: „Základy země byly **vystaveny na odív**.“

Bůh zřídil zemi a její nesčetné složitosti. Nehodlá ji zničit. Bůh se zaměřuje na nápravu, proměnu, obrodu, obnovení. Jak poukázal jeden pilný student Bible, verš, ke kterému se nejčastěji obracíme, pokud jde o slib nápravy, je Skutky 3-2-1, tedy Skutky 3:21: Mesiáš „musí zůstat v nebi až do doby, kdy nastane obnovení všeho, co Bůh dávno slíbil skrze své svaté proroky“. Boží plán od počátku nezklame. Nemusí ho přesouvat do nebe. Nemusí pracovat s plánem B. Po ztraceném ráji přijde ráj znovu získaný.¹² Čeká nás Velký obrat.

A zamyslete se nad tím: až Abraham ožije při vzkříšení, nebude třeba, aby se Boha ptal, proč spálil jeho (Abrahamovo) slíbené dědictví!

„Nebe patří PÁNu, ale zemi dal všemu lidstvu“ (Žalm 115:16). Proč není tento verš známý, vyučován, chápán a používán jako základní? Země je nám zapůjčena, podobně jako

⁴ Ž. 24:1

⁵ Gen. 1 a 2

⁶ Randy Alcorn, *Heaven*

⁷ Ibid.

⁸ *Gardening Eden*, p. 20

⁹ Ibid., p. 21

¹⁰ Gen. 9:13

¹¹ *Gardening Eden*, p. 22

¹² Ačkoli se jedná o název publikace svědků Jehovových, podle mého názoru ráj, který je v ní popsán, neodpovídá skutečnému svědectví Písma.

dech života (který se vrací k Bohu, který jej dal, Kaz. 12:7). Nechápat to znamená být jako na moři, být ztracený, nevědět, kam se postavit, a tak být zakotven v Pravdě.

Teologie Země

Následující dvě paradigmaty jsou reprezentativní pro většinu křesťanských názorů: 1) Tento svět je darem od Boha, a proto musíme udělat vše pro to, abychom jej zachovali a chránili před poškozením. 2) Tato planeta je nástrojem, který slouží pouze k uspokojování dočasných potřeb a je předurčen k zániku ve prospěch kosmického, nebeského domova.¹³ Náš pohled vyžaduje teologické rozhodnutí ohledně Božího plánu a záměru; vyžaduje *teologii země*.

Existuje nebezpečí, že někdy ztratíme svou víru a zůstane nám pouze její uplatňování. Novozákonní evangelia odhalují, jak se toho dopustili židovští farizeové. Tak moc kladli důraz na osobní skutky a poslušnost pravidlům své společnosti, že se jejich pravidla nakonec stala tím, čemu věřili. Po asi sto letech učení lidí, co mají a nemají dělat, se ztratily důvody pro tyto příkazy a nezbylo nic jiného než samotné příkazy.¹⁴

Ach, jak já to miluji!

„Poté, co stvořil svět, všechny živé bytosti a člověka, Bůh vymyslel *krajinářskou architekturu*. Vysadil zvláštní, chráněnou zahradu a doplnil ji všemi druhy krásných stromů a řekou, která ji zavlažovala. Bylo to pravděpodobně naprosto nádherné místo, kterému nechybělo nic kromě zahradníka.“¹⁵

Při výuce mladých mistrů zahradníků jsem zjistila, že když je nechám zasadit zahradu, odpoví to na otázku, co je to zázrak, mnohem lépe než jakákoli definice, kterou bych jim

mohla dát. A naučí je to něco, co já je prostě naučit nemohu. Když jako učitel cítíte jejich radost ze sklizně – nebo dokonce jen z práce s půdou –, vnímáte, jaké to je, když Bůh sleduje náš úspěch. On má radost z našich úspěchů.¹⁶

„Zatímco svět byl ještě čistý a bez hříchu, v této zvláštní zahradě bylo třeba vykonávat smysluplnou práci, aby bylo zajištěno její zdraví. *Zahradničení v Edenu nebylo Adamovým trestem, ale jeho posláním.*“¹⁷ A my následujeme příklad našeho Otce a našeho bratra: „Já jsem pravý vinný kmen a můj Otec je zahradník.“¹⁸ Celá planeta je naší zahradou. Nezainteresovaný křesťan? To si nemyslím!

A když mluvíme o tom budoucím království, o které se všichni modlíme Pánovu modlitbu Bůh říká: „A když vás přivedu zpět, lidé řeknou: ‚Tato bohem opuštěná země je nyní jako rajská zahrada!‘“ (Ezechiel 36:35).

Je to o obnově!

Všichni jsme obeznámeni s podobnostmi o správcovství, a proto je pro nás nebezpečné nechat je jen na papíře a nevyužívat je. Musíme se postavit ke svému postavení správců této planety a ptát se sami sebe, jak si vedeme. Bůh je k nám neuvěřitelně štědrý. „Bůh nám dává tento vesmír zdarma a chce, abychom objevili radost z odpovědného správcovství, umírněnosti a svobody, která přichází s sebekázní a péčí o stádo, s neplýtváním zdroji. A když budeme takto jednat, Bůh nám říká, že Ho lépe pochopíme a oceníme. Jen On sám zná hlubokou radost a uspokojení, které nás naplní, až nás zastihne při plnění našeho poslání a řekne nám: ‚Dobře, dobrý a věrný služebníku!‘“¹⁹ *A tak musíme na Boží stvoření pohlížet a zacházet s ním spíše s úctou než s lhostejností.*²⁰

¹³ „How to Live Like a Conditionalist,” *From Death to Life*

¹⁴ Ibid.

¹⁵ *Gardening Eden*, p. 38

¹⁶ Místo toho, abych říkal, že jsem mistr zahradník, raději říkám, že pracuji v zahradě svého mistra.

¹⁷ *Gardening Eden*, p. 39

¹⁸ Jan 15:1

¹⁹ *Gardening Eden*, p. 41

²⁰ Záměrně jsem nevedla soubor pravidel, která bychom měli dodržovat, abychom respektovali Boží dobrou zemi. Neměli bychom se řídit lékařskou přísahou (která je bohužel často porušována), že v první řadě nesmíme škodit? I když vedu obrovský boj s plevellem, odmítám používat Round up nebo jakýkoli produkt obsahující glyfosát, pro-

„Bylo nám řečeno, že přijde čas, kdy Bůh vše obnoví. Jedná se o všeobjímající slib. Zahhrnuje mnohem více než jen to, že Bůh znovu spojí odtělesněné lidi do společenství v duchovní říši... Bůh obnoví lidstvo do podoby, jakou jsme kdysi měli, do podoby, jakou pro nás zamýšlel – jako plně ztělesněné, spravedlivé bytosti. A obnoví celý fyzický vesmír do podoby, jakou kdysi měl...“

Bůh obnoví vše *na Zemi*. Proroci se nikdy nezabývají nějakou vzdálenou říší duchů bez těla. Zabývají se zemí, dědictvím, městem Jeruzalémem a zemí, po které se chodí. Mesiáš přijde z nebe na Zemi, ne aby nás odvedl ze Země do nebe, ale aby obnovil Zemi podle svého záměru, aby zde mohl žít s námi navždy.²¹

Jde o obnovu, ne o likvidaci

Milovat svého bližního?!

„Jak můžete milovat svého bližního, když nevíte, jak zabránit tomu, aby se vaše nečistoty dostaly do jeho vodovodu a vaše jedy do jeho ovzduší? Jak můžete být [dobrým] bližním, aniž byste uplatňovali zásady – aniž byste uplatňovali ctnost v praktických záležitostech? Jak budete praktikovat ctnost bez dovedností?“²² A tak, jako u většiny věcí v životě, je to otázka znalostí v kombinaci s aplikací a praxí.

Co říká Bůh o správě životního prostředí? Je to zcela jasné: Zničí ty, kteří ničí zemi (Zj 11: 18b). Koneckonců, je to Jeho – nám jen zapůjčené a vyžadující péči. A protože to, co stvořil, bylo dobré, a protože miluje svět, který stvořil, musíme i my (Ž 145:17).

„Čím více studuji obrovské zázraky tohoto přirozeného propojeného systému, tím více mě Bůh udivuje. On prostě nepovolal jednotlivé druhy a nevytvořil pro ně oddělená prostředí. Napsal scénář neuvěřitelného živého dramatu interakce, závislosti a vzájemné závislo-

tože bylo prokázáno, že způsobuje rakovinu (a pokud ne mně, co můj soused?). Musíme si být velmi dobře vědomi interakcí toxinů a chemikálií, které mohou otrávit půdu. Zadruhé, mezi křesťany se často používá rčení, že když používáme/pronajímáme prostor, máme povinnost zanechat ho v lepším

stí na vzájemné závislosti. **Je to právě fungování tohoto stvoření v pohybu, který je tak neskonale úžasný.**²³

Pohnutí krásou

Proč jsme dojatí krásou? Vědomí, že jsme v tomto ohledu jedineční mezi všemi Božími stvořeními, by nás mělo přimět k zamyšlení. Jaký je smysl krásy, ať už pro oko nebo pro ucho? Není nezbytná, to je jisté, ale její přínos je obrovský. Naše reakce na krásu je vlastnost, kterou nám dal Ten, podle jehož obrazu jsme stvořeni, a kterou s Ním sdílíme. Naše ocenění krásy je darem od Otce, který ji také oceňuje.

Věda a psychologie společně propojují zdraví a přírodu. Obnovující moc Božího stvoření je nepopíratelná; čistá moc přírody osvěžovat a inspirovat, vnášet mír a klid jsou dobře doloženými fakty. Terapeutická síla přírody je potvrzena jak medicínou, tak teologií. Mnozí by souhlasili, že chodí do přírody, aby si uspořádali své smysly. Je to jen náhoda, že když vy živíte půdu, půda živí vás?

A dodala bych, že výzkumy prokázaly, že v půdě se nachází bakterie (prospěšná), která stimuluje naše hormony dobré nálady. Tato bakterie údajně také zvyšuje schopnost učení.

A tak odměna pro zahradníky je neúměrná tomu, co do toho vkládají. A stvoření krásy je korunou slávy, tou radostí, kterou sdílíme s naším Otcem v harmonii.

„Kdybychom tedy z křesťanského pohledu na přírodu nedělali nic jiného, než že bychom zachraňovali a užívali si krásu, mělo by to svou hodnotu a smysl... Až se naučíme tento křesťanský pohled na přírodu, pak může vzniknout skutečná ekologie; bude proudit krása, nastane psychická svoboda a svět se přestane měnit v poušť.“²⁴

V Království „Poušť a vyprahlá země se budou radovat, pustina bude jásat a rozkvétat. Jako krokusy rozkvetou, budou se radovat a

stavu, než jsme ho našli.

²¹ Randy Alcorn, *Heaven*, p. 90

²² Wendell Berry, *The Gift of Good Land*

²³ *Gardening Eden*, p. 31

²⁴ Francis Schaeffer, *Pollution and the Death of Man*

jásat“ (Iz 35:1-2). Bylo navrženo, že lidé z planety bez květin by si mysleli, že musíme být neustále šíleni radostí, když máme kolem sebe takové věci. Jak údajně řekl Einstein: „Existují jen dva způsoby, jak žít svůj život. Jeden je, jako by nic nebylo zázrakem. Druhý je, jako by všechno bylo zázrakem.“

Typický případ

Každý rok migrují stovky milionů motýlů do hor ve středním Mexiku, někteří z nich urazí více než dva tisíce mil. Jak je možné, ptá se Abbaté, že tvor, který je dlouhý sotva jeden a půl palce a váží prakticky nic, urazí denně dvacet pět až sto mil? Jejich přílet do Mexika vytváří ohromně krásný pohled, protože pokrývají tamní borovice tak hustě, že nejsou vidět kmeny, větve ani jehličí stromů. Jejich pohyby způsobují, že stromy vypadají jako třpytivé zlato, což je pohled tak majestátní, že bere dech.²⁵ A pokud je Božím záměrem, aby se tento scénář odehrál, neměli bychom udělat vše pro to, aby tato křehká krása pokračovala?

Pohnuti porozuměním a uznáním

Bible hovoří o stromech více než o jakémkoli jiném živém organismu kromě člověka.²⁶ Slovo „strom“ nebo „stromy“ se v Písmu vyskytuje 311 krát. Zdá se, že Bůh má stromy velmi rád, protože celé Písmo je jimi propleteno od začátku do konce. Každá významná událost v Bibli je označena stromem nebo jeho částmi – větvemi, plody a semeny. Strom se objevuje na první stránce Genesis, v prvním žalmu, na první stránce Nového zákona a na poslední stránce Zjevení.²⁷ Ve skutečnosti Bible začíná a končí stromem života. Náš rabín Ježíš je pravý vinný kmen, výhonek nebo potomek Davida. My pohané jsme ten planý olivovník, který byl naroubován. A máme být jako stromy, pevně zasazené, pevně zakořeněné, nesoucí ovoce a nikdy nevadnoucí.

Poznání mechanismů fungování stromů nám nabízí pohled na svět, který mnohým uniká. Nechápe-li tento zázrak, uniká nám

mnoho z povahy Boha a Jeho lásky k nám. Možná se budete divit, jak je možné, že jste celý život četli Bibli a uniklo vám tolik poznatků a pokladů. Čím více člověk ví, tím více zjišťuje, že neví. Ocenění a porozumění pomáhají překlenout propast mezi vírou a environmentalismem. Příroda není samočinný nástroj. Musíme si být vědomi spojení mezi nebem a zemí, abychom se mohli podílet na Božím plánu.

V jedné přednášce o stromech nám profesor sdělil, že z „čtení“ letokruhů stromů lze získat tolik informací²⁸, že bychom mohli dokonce zjistit, jaké bylo jaro v roce, kdy se Ježíš narodil v Betlémě!

Žádný kámen nebyl ponechán bez povšimnutí při plánování vesmíru jeho velkým Návrhářem/Stvořitelem. Pro nás je to jen otázka udržování našeho kousku planety.

„Svou velikou mocí jsem stvořil zemi, všechny její obyvatele a všechna zvířata. Mohu tyto věci, které mi patří, dát komukoli, koho si vyberu“ (Jer. 27:5).

Musíme se *chovat k zemi* s úctou k jejímu Tvůrci, Stvořiteli a Udržovateli.

Komentáře

- „Bylo dobré slyšet a dozvědět se, že vaše literární služba v posledních měsících tak dobře funguje a že Pán žehná vašim snahám a práci z lásky. Můžeme s jistotou bránit pravý biblický monoteismus proti Bohu koránu islámského náboženství; vidím, jak se trinitáři snaží bránit křesťanství před jeho vlastními ranami (Trojicí). Díky Bohu, že jsem půjčil několik výtisků vašich knih našim stejně smýšlejícím přátelům, než loni zasáhl naši oblast supertajfun. V tuto chvíli cítíme především vděčnost za to, že jsme díky Boží milosti (Skutky 27:22) přežili bez úhony. Nikdo nebyl zraněn. „Všechno mohu v tom, který mě posiluje“ (Filipským 4:13). To je jediný způsob, jak to překonat. Modlete se, aby nám Pán v těchto těžkých dnech dal sílu a povzbuzení.“ — *Filipíny*

²⁵ *Gardening Eden.*

²⁶ A ovšem s výjimkou samotného Boha.

²⁷ Matthew Sleeth, *Reforesting Faith.*

²⁸ Známý jako skrytý jazyk stromů

- „Dlouhou dobu jsem se intenzivně zabýval studiem Písma svatého a snažil se učinit učení Ježíše Krista středobodem svého života. Nicméně se nacházím v delikátní a jedinečné situaci, co se týče mé cesty víry. Moje víra je pevně zakořeněna v biblickém unitářském pohledu a v spasitelské roli Ježíše Krista jako Spasitele. Po zkušenostech s vysoce strukturovanými náboženskými organizacemi jsem zjistil, že dogmatický tlak a „nacvičené“ formy víry se pro mě staly duchovně vyčerpávajícími.“ — *Turecko*

„Jeruzalém je důležitý v Božích plánech do budoucna. Lukáš 21:20-24 hovoří o závažném zničení Jeruzaléma s dlouhodobými negativními důsledky pro Izrael. Ale doba nadvlády pohanů nad Izraelem a Jeruzalémem je dočasná. Přichází den, kdy bude Jeruzalém obnoven a ustanoven jako hlavní město Božího pozemského království. „Z toho vyplývá,“ jak poznamenává Buzzard, „že Jeruzalém jako hlavní město Mesiášova království nezůstane pod nadvládou pohanů navždy... nastane čas vykoupení Jeruzaléma.“

— Michael Vlach, *He Will Reign Forever: A Biblical Theology of the Kingdom of God*, 2017, p. 388- 389